

3-bob. Byudjet tasnifi

18-modda. Byudjet tasnifi tushunchasi

Byudjet tasnifi byudjet tizimi byudjetlarining daromadlari va xarajatlari, shuningdek Davlat byudjeti taqchilligini qoplash manbalarini guruhlashdan iborat bo'lib, byudjet tizimi byudjetlarini shakllantirish, tuzish va ijro etishni tizimlashtirish uchun foydalaniladi.

Byudjet tasnifi xalqaro tasnif tizimlariga muvofiq ishlab chiqiladi va O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi tomonidan tasdiqlanadi.

Qarang: Mazkur Kodeksning 19 — 24-moddalari, O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi tomonidan 11.10.2010 yilda 2146-son bilan ro'yxatdan o'tkazilgan O'zbekiston Respublikasi moliya vazirining 20.08.2010 yildagi 65-sonli buyrug'i bilan tasdiqlangan Byudjet tasnifini qo'llash bo'yicha yo'riqnoma.

19-modda. Byudjet tasnifining tarkibi

Byudjet tasnifi:

byudjet tizimi byudjetlari daromadlarining tasnifini;

byudjet tizimi byudjetlari xarajatlarining tasnifini;

Davlat byudjeti taqchilligini qoplash manbalari tasnifini o'z ichiga oladi.

Qarang: Mazkur Kodeksning 18, 20 — 24-moddalari, O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi tomonidan 11.10.2010 yilda 2146-son bilan ro'yxatdan o'tkazilgan O'zbekiston Respublikasi moliya vazirining 20.08.2010 yildagi 65-sonli buyrug'i bilan tasdiqlangan Byudjet tasnifini qo'llash bo'yicha yo'riqnomaning 2-band.

20-modda. Byudjet tasnifining asosiy prinsiplari

Byudjet tasnifining asosiy prinsiplari to'liqlik, yagonalik va o'zaro muvofiqlikdan iboratdir.

Byudjet tasnifining to'liqlik prinsipi byudjet jarayonining barcha ishtirokchilari qamrab olinishini nazarda tutadi.

Byudjet tasnifining yagonalik prinsipi byudjet jarayonining barcha ishtirokchilari tomonidan yagona byudjet tasnifi qo'llanilishini anglatadi.

Byudjet tasnifining o'zaro muvofiqligi prinsipi byudjet tasnifining kodlari bir vaqtning o'zida byudjet jarayonining turli xil operasiyalarini hisobga olish uchun qo'llanilmasligini anglatadi.

Qarang: Mazkur Kodeksning 18 va 19-moddalari.

21-modda. Byudjet tizimi byudjetlari daromadlarining tasnifi

Byudjet tizimi byudjetlari daromadlarining tasnifi daromadlarni ularning turlari va manbalari bo'yicha kodlashdan iborat bo'ladi.

Byudjet tizimi byudjetlari daromadlarining tasnifi tuzilmasi quyidagilardan iborat:

byudjet tizimi byudjetlari mablag'larining manbalari va darajalari tasnifi;

daromadlarning turlari;

tashkiliy tasnif;

hududiy tasnif.

Byudjet tizimi byudjetlari mablag'larining manbalari va darajalari tasnifi kelib tushayotgan daromadlarning tegishli mablag'lar manbalariga va ushbu byudjetlar darajalariga mansubligini aniqlash uchun qo'llaniladi.

Daromadlarning turi bo'lim, paragraf va daromad tipidan iboratdir.

Daromadlar bo'limi daromadlarni ularni olish manbalari bo'yicha kodlashdan iborat bo'ladi.

Daromadlar paragrafi soliqlar va boshqa majburiy to'lovlarni, shuningdek soliq bo'lmagan to'lovlarni ularni undirish bazasi bo'yicha kodlashdan iborat bo'ladi.

Daromad tipi byudjet tizimi byudjetlari daromadining aniq turidan iborat bo'ladi.

Tashkiliy tasnif kelib tushayotgan daromadlarning ana shu daromadlarni ma'muriy jihatdan idora qiluvchi tegishli organga mansubligini identifikatsiyalash maqsadida qo'llaniladi.

Hududiy tasnif kelib tushayotgan daromadlarning ushbu daromadlar shakllantirilayotgan yoxud o'tkazib berilayotgan tegishli ma'muriy-hududiy birlikka mansubligini identifikatsiyalash maqsadida qo'llaniladi.

Qarang: Mazkur Kodeksning 18 — 20-moddalari, O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi tomonidan 11.10.2010 yilda 2146-son bilan ro'yxatdan o'tkazilgan O'zbekiston Respublikasi moliya vazirining 20.08.2010 yildagi 65-sonli buyrug'i bilan tasdiqlangan byudjet tasnifini qo'llash bo'yicha yo'riqnomaning II bo'limi.

22-modda. Byudjet tizimi byudjetlari xarajatlarining tasnifi

Byudjet tizimi byudjetlari xarajatlarining tasnifi byudjet tizimi byudjetlari xarajatlarini kodlashdan iborat bo'ladi va ularning yo'nalishini aks ettiradi.

Byudjet tizimi byudjetlari xarajatlari tasnifining tuzilmasi quyidagilardan iborat:

byudjet tizimi byudjetlari mablag'larining manbalari va darajalari tasnifi;

vazifa jihatidan tasnif;

dasturiy tasnif;

(22-moddaning ikkinchi qismi O'zbekiston Respublikasining 2018 yil 24 dekabrda O'RQ-508-sonli Qonuniga asosan to'rtinchi xatboshi bilan to'ldirilgan — Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi, 25.12.2018 y., 03/18/508/2365-son — 2019 yil 1 yanvardan kuchga kiradi)

tashkiliy tasnif;
iqtisodiy tasnif;
hududiy tasnif.

Byudjet tizimi byudjetlari mablag'larining manbalari va darajalari tasnifi amalga oshirilayotgan xarajatlarning tegishli mablag'lar manbalari va byudjetlar darajalariga mansubligini aniqlash uchun qo'llaniladi.

Xarajatlarning vazifa jihatidan tasnifi davlat funksiyalarini bajarish uchun mablag'lar yo'nalishini aks ettiruvchi xarajatlarni guruhlashdir.

Xarajatlarning dasturiy tasnifi davlat, tarmoq va hududiy rivojlantirish dasturlarini bajarish uchun mablag'lar yo'nalishini aks ettiruvchi xarajatlarni guruhlashdan iboratdir.

(22-modda O'zbekiston Respublikasining 2018 yil 24 dekabrda O'RQ-508-sonli Qonuniga asosan beshinchi qism bilan to'ldirilgan — Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi, 25.12.2018 y., 03/18/508/2365-son — 2019 yil 1 yanvardan kuchga kiradi)

Xarajatlarning tashkiliy tasnifi byudjet tizimi byudjetlarining mablag'larini taqsimlovchilar bo'yicha kodlashdan iborat bo'ladi.

Xarajatlarning iqtisodiy tasnifi xarajatlarni iqtisodiy yo'nalishiga ko'ra kodlashdan iborat bo'ladi.

Hududiy tasnif byudjet tashkilotlarining va byudjet mablag'lari oluvchilarning tegishli ma'muriy-hududiy birlikka mansubligini aniqlash maqsadida qo'llaniladi.

Qarang: Mazkur Kodeksning 18 — 20-moddalari, O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi tomonidan 11.10.2010 yilda 2146-son bilan ro'yxatdan o'tkazilgan O'zbekiston Respublikasi moliya vazirining 20.08.2010 yildagi 65-sonli buyrug'i bilan tasdiqlangan byudjet tasnifini qo'llash bo'yicha yo'riqnomaning III bo'limi.

23-modda. Byudjet tizimi byudjetlarining iqtisodiy belgilar bo'yicha xarajatlari

Byudjet tizimi byudjetlarining iqtisodiy belgilar bo'yicha xarajatlari quyidagi xarajatlar guruhlarini o'z ichiga oladi:

birinchi guruh — ish haqi, pensiyalar, nafaqalar, stipendiyalar, kompensasiya to'lovlari va kam ta'minlangan oilalarga moddiy yordam;

ikkinchi guruh — ijtimoiy ehtiyojlarga ajratmalar;

uchinchi guruh — kapital qo'yilmalar (rivojlanish davlat dasturlarida nazarda tutilgan aniq yo'naltirilgan ro'yxatlarga muvofiq);

(23-moddaning birinchi qismi to'rtinchi xatboshisi O'zbekiston Respublikasining 2018 yil 26 iyuldagi O'RQ-488-sonli Qonuni tahririda — Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi, 27.07.2018 y., 03/18/488/1579-son)

to'rtinchi guruh — boshqa xarajatlar.

Xarajatlar guruhleri bo'yicha aniq moddalar byudjet tasnifiga muvofiq belgilanadi.

Qarang: Mazkur Kodeksning 18 — 20-moddalari, O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi tomonidan 11.10.2010 yilda 2146-son bilan ro'yxatdan o'tkazilgan O'zbekiston Respublikasi moliya vazirining 20.08.2010 yildagi 65-sonli buyrug'i bilan tasdiqlangan byudjet tasnifini qo'llash bo'yicha yo'riqnomaning 139 va 142-bandlari.

24-modda. Davlat byudjeti taqchilligini qoplash manbalari tasnifi

Davlat byudjeti taqchilligini qoplash manbalari tasnifi ularni ichki va tashqi manbalar bo'yicha guruhlashdan iborat bo'ladi.

Qarang: Mazkur Kodeksning 18 — 20-moddalari, O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi tomonidan 11.10.2010

yilda 2146-son bilan ro'yxatdan o'tkazilgan O'zbekiston Respublikasi moliya vazirining 20.08.2010 yildagi 65-sonli buyrug'i bilan tasdiqlangan byudjet tasnifini qo'llash bo'yicha yo'riqnomaning IV bo'limi, 6-ilovasi.